Муқәддәс Китап

Инжил 13-қисим

«Тесалоникалиқларға «1»»

© Муқәддәс Китап 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Уйғурчә Муқәддәс тәржимиси»

Инжил 13-қисим

«Тесалоникалиқларға «1»»

(Расул Павлусниң Тесалоника шәһиридики җамаәткә язған биринчи мәктупи)

Кириш сөз

Тесалоника шәһири (бүгүнки Гретсийәдики Салоника) әйни вақиттики Рим империйәсиниң Македонийә өлкисигә җайлашқан, жипәк содиси қилидиған чоң мәркәз еди. Расул Павлусниң у йәргә Мәсиһни җакалаш үчүн тунҗа бериши «Рос.» 17:1-10дә хатириләнгән. Бу вақиәләр миладийә 52- яки 53-жили йүз бәргән. Тесалоникадики җамаәтниң әһвалини, шундақла бу хәтни убдан чүшинип йетиш үчүн Инҗилдики бу қисимдин көп айәтләрни толуқ нәқил кәлтүримиз: —

«Улар сәпирини давам қилип Амфиполис вә Аполлония шәһәрлиридин өтүп, Тесалоника шәһиригә кәлди. У йәрдә Йәһудийларниң синагоги (ибадәтханиси) **бар еди. Павлус адити бойичә уларниң арисиға кирип, уда үч шабат күни у йәрдә җәм болғанлар билән муқәддәс язмиларни шәрһләп муназирилишип, уларға Мәсиһниң азап-оқубәтләрни тартқандин кейин өлүмдин тирилиши муқәррәр дәп һәм чүшәндүрди һәм испатлиди вә: — Мән силәргә җакалиған мошу Әйса дәл Қутқазғучи-Мәсиһниң Өзи шу! — деди.**

Йәһудийларниң ичидин бәзиләр қайил болуп ишинип, Павлус билән Силасқа қошулди; шундақла Худадин қорқидиған Грекләрдин зор бир топ адәмләр вә аз болмиған жуқури тәбиқидики грек аялларму шундақ ишәнди. Бирақ Йәһудийлар буниңға һәсәт қилип, бир нәччә қәбиһ адәмләрни жиғип, бир топ адәмләрни топлап, шәһәрни астин-үстүн қиливәтти. Йәһудийлар Павлус билән Силасни тутуп, шәһәр хәлиқ кеңәшмисигә тапшуруп бериш мәхситидә Ясун исимлиқ бирисиниң өйигә бастуруп барди. Лекин улар иккиләнни тапалмай улар Ясун вә башқа бир нәччә қериндашни шәһәр әмәлдарлириниң алдиға тартип апирип:

— Һәммә җайларда аләмни астин-үстүн қиливәткән әшу адәмләр мошу йәргиму йетип кәлди; Ясун уларни өйидә қобул қилди. Улар Әйса исимлиқ башқа бир падиша бар дәп, Рим императори Қәйсәрниң пәрманлириға қарши чиқиватиду! — дәп чуқан селишти.

Улар бу сөзләр билән шәһәр әмәлдарлири билән халайиқни дәккә-дүккигә селип қойди. Шәһәр әмәлдарлири Ясун вә башқа тутуп келингәнләрдин капаләт пули алғандин кейин, уларни қоювәтти.

Қериндашлар кечикмәй Павлус билән Силасни шу күни кечидә Берия шәһиригә әвәтивәтти. Улар у йәргә йетип барғанда, Йәһудийларниң синагогиға кирди...

...Лекин Тесалоникадики Йәһудийлар Худаниң сөз-каламиниң Павлус арқилиқ Берийдиму җакалинидиғанлиғини аңлап, у йәргиму берип топилаң көтәрмәкчи болуп, аммини қутратти. Шуниң билән қериндашлар Павлусни дәрһал деңиз бойиға әвәтивәтти. Силас билән Тимотий болса Берияда қалди. Павлусни узитип маңғанлар уни Афина шәһиригичә елип барди. Андин улар Павлусниң: — «Силәр Силас билән

Тимотийға мүмкинқәдәр мениң йенимға тезрақ кәлсун дәп йәткүзүп қоюңлар» дегән тапшуруғини елип, Берияға қайтип кәлди...».

Луқа биз үчүн хатирилигән жуқуриқи баянларға асасән, Павлусниң ушбу хетиниң көп пакитлири вә тәпсилатлирини техиму яхширақ чүшинип йетәләймиз. Биринчидин, көрүнәрлик болғини шуки, Павлус вә һәмраһлири шу йәрдин зиянкәшлик билән һайдалғичә Тесалоника шәһиридә пәқәт үч һәптила турған («Рос.» 17:2). Павлус улар арисида шунчә қисқа мәзгил болғини билән, Тесалоникадики жамаәт шу вақит ичидә туғулған! Улар шүбһисизки, Рәб Әйсаниң «уруқ чачқучи» дегән тәмсилидә ейтилған, мол һосул беридиған «яхши тупрақ»тин еди! («Мат.» 13:3-23, «Мар.» 3:4-20, «Луқа» 4:8-15).

Жуқириқида «Расулларниң паалийәтлири»дин нәқил кәлтүрүлгән айәтләрдин қариғанда Тесалоникадики жамаәттә һәм Йәһудийлар һәм «Худадин қорққан» грекларниңму бар еди. Мошундақ греклар Тәвратниң хәвиригә қизиқип ишәнгән болуп, һәр һәптә «шабат күни»дә Йәһудийларниң «синагог» (ибадәтхана, дуахана)иға келип дуа қилиш вә Тәвратни оқушлирини аңлаш үчүн уларға қошулатти. «Галатияликларға»дики «кириш сөз»имизни көрүң. Жамаәттә йәнә, бутпәрәсликни ташлап беваситә Мәсиһниң йолиға киргән чоң бир топ адәмләр бар еди (1:9ни көрүң).

Башқа көп жайларда йүз бәргәндәк, хуш хәвәрни чәткә қеқип Әйсаниң өз Мәсиһи екәнлигини етирап қилишни рәт қилған «синагог»дики Йәһудийлар уни етирап қилғанларға зиянкәшлик қилишқа башлиди. Уларниң һәсәтхорлуғиниң пәвқулъаддә сәвәви, Худаниң нижати хуш хәвәр арқилиқ пәқәт өзлиригила әмәс, «ят әлликлләр»гиму жакаланғинидин ибарәт еди. Мана мошу әслий бутпәрәс болғанларғиму товва қилиш, йеңи һаятқа еришиш пурсити яритип берилмәктә!

Нәтижидә жуқуриқи «Расулларниң паалийәтлири»дики айәтләрдә хатириләнгәндәк, шуниңдәк ушбу хәттә тилға елинғандәк, ишәнмигән Йәһудийлар таипиләрни қутритип етиқатчиларға зиянкәшлик қилдурди (2:14-15). Улар бу зиянкәшликни башқа шәһәрләргичә жүргүзди («Рос.» 17:13).

Расул Павлус бу қисқа үч һәптә ичидә Худаниң сөзини шунчә зор қизғинлиқ билән қобул қилған бу қәдирлик кишиләргә жан-жекидин йеқин болди. Улардин айрилишқа мәжбур болуп вә уларниң тохтавсиз қаттиқ зиянкәшликкә давамлиқ учриғанлиғидин хәвәрдар болуп, кейинки айларда у һәмкарлири билән улар үчүн үзлүксиз жиддий дуада болди. Көп вақитларда улардин һеч хәвәр йоқ еди. Ахирида, Павлус уларниң һалидин ундақ хәвәрсиз қелишқа қарап турулмай, уларни зиянкәшлик астида етиқаттин йенип чиқармекин дәп әнсирәп, әһвални билиш һәм уларни риғбәтләндүрүшкә Афина шәһиридин Тимотийни уларниң йениға әвәтти. Улар етиқатта кичик бовақлардәк болуп, улар шунчә еғир азап-оқубәтләргә учриған болғачқа, «етиқадимиз бәлким дурус әмәс» яки «биздә бирәр әйип болуши керәк, шуңа Худа бизни жазалаватамдикин?», дәп ойлап қелиши мүмкин болатти. Тимотий уларға: Шундақ беарам болмаңлар, зиянкәшлик вә азап-оқубәт биз Мәсиһ етиқат қилғучиларниң нур вә һәқиқәткә әгәшишидиған етиқатлиқ һаятимизниң нормал бир қисмидур» дегәндәк тәлим бәрди. Әмәлийәттә бундақ ишлар Худаниң планиниң бир бөлигидур (3:1-5). Биз Әйса Мәсиһкә мәнсүп болуп, Худаға ихласмәнлик билән яшаймән дәп ирадә бағлайдикәнмиз,

һаятимизда бир йолда болмиса башқа бир йолда азап-оқубәт яки зиянкәшлик болмиса, ундақта етиқадимизниң бир йери дурус болмай қалиду! («2Тим.» 3:12).

Павлус Коринт шәһиридә турғинида Тимотий (бәлким Силас билән) Тесалоникадин униң йениға қайтип кәлди. Улар Павлусқа, Тесалоникадики қериндашлар пәқәт зиянкәшлик астида пәқәт чиң турупла қалмай, бәлки етиқат вә меһир-муһәббәтниң һәр қайси җәһәтлиридә өсүп йетилип, камаләткә қарап маңмақта; шундақла сени вә бизни интайин сеғинған дәп хәвәр йәткүзди (3:6-10). Шуниң билән биргә қериндашлар Худаниң сөзини әтрапидики барлиқ районларғиму йәктүзүпту, (1:8-10), дәп хәвәр йәткүзиду. Шуңа расул толуп ташқан шатлиқ вә муһәббәт ичидә уларға бу хәтни язиду. Мәзкур хәт пәқәт риғбәт-тәсәлли йәткүзидиған мәктуп, халас. Униң һечйеридә тәнбиһ яки бирәр илләтләрни түзитиш сөзлиридин қилчә пурақ йоқтур. Һалбуки, хәттә қимметлик болған тәлим түсини алған сөзләр, шундақла расулниң барлиқ хәтлиридә дайим дегидәк: «техиму көп», «техиму ешип ташқан» дегән сөзләр тепилиду — демәк, етиқаттин чиққан техиму көп әҗир, муһәббәтниң техиму көп ипадилири болсун, дегән үндәшлири бар.

Җамаәттики бир нәччә қериндашлар аләмдин өткән еди-дә, расул уларни «**өлүм ичидә ухлиған**» дәйду. (4:13). Нәччиси зиянкәшликтә өлтүрүлгән болуши мүмкин еди. Лекин Павлус җамаәттикиләргә Рәб Әйса қайтип кәлгәндә етиқатчиларниң һалитиниң өзгиришлири тоғрисидики тәлимләр билән тәсәлли бериду (4:13-5:11). Рәб Әйса бу дунияға қайтип кәлгинидә биз бу дунияда техи һаят яшаватқан болсақ, Мәсиһ Әйсаниң асмандики булутлар билән чүшкинидә, биз сөйгән, «**өлүм ичидә ухлиған**» қериндашларниң униң билән биллә кәлгәнлигиниму көримиз. У чағда биз Рәб билән көрүшүшкә һаваға көтирилимиз! — дәйду. Һәммимиз учушни үгинимиз!

Хәт шундақ аддий вә очуқ көңүллүк билән йезилғачқа, изаһатлар адәттикидәк көп болмайду вә «қошумчә сөз» қошмаймиз.

Павлусниң ушбу хәтни йезип қисқа мәзгилдин кейин уларға алаһидә нәччә мәсилә тоғрилиқ язған иккинчи хетигә болса «қошумчә сөз»имиз бар болиду. Биз йәнә бурунқи адәттикидәк хәтниң мәзмунини нәччә бөләккә бөлмәймиз. Оқурмәнләр мәзкур хәтни оқуш җәриянида шуни байқайдуки, хәтниң һәммиси бир-бирдин айрилмас бир гәвдидур. Йәнә тәкитләймизки, хәттики баплар вә айәтләрниң «тәртип рәқәмлири» оқурмән ишәнгүчиләргә қолайлиқ болсун үчүн көчүргүчиләр тәрипидин қошулған болуп, улар әсли хәтниң бир қисми әмәс еди.

Тесалоникалиқларға «1»

Расул Павлус Тесалоника шәһиридики жамаәткә язған биринчи мәктуп
Павлусниң саламлири, тәшәккүр етишлири вә риғбәтләндүрүшлири

1 1 Мәнки Павлус, Силас һәмдә Тимотийдин ХудаАтимиз вә Рәббимиз Әйса Мәсиһдә
болған, Тесалоника шәһиридики жамаәткә салам.
Силәргә меһри-шәпқәт вә хатиржәмлик болғай!
2 Биз дуалиримизда силәрни яд етип туруп, Худаға силәр үчүн һәрдайим тәшәккүр ейти-
миз; 3 ХудаАтимизниң алдида етиқадиңлардин болған әмәллириңларни, меһир-муһәб-
бәттин чиққан җапалиқ әҗриңларни, Рәббимиз Әйса Мәсиһкә бағлиған үмүттә болған
чидамлиғиңларни изчил әслән туруватимиз. 4 Чүнки әй қериндашлар, Худа сөйгән-
ләр, Униң силәрни таллиғанлиғи бизгә аян. 5 Чүнки хуш хәвиримиз силәргә йәткүзүл-
гинидә сөзләр биләнла әмәс, бәлки күч-қудрәт билән, Муқәддәс Роһ билән, мутләқ
җәзмләштүрүлгән һалда силәргә йәткүзүлгән; униң үстигә, бизниң силәрниң араңлар-
да болғинимизда силәрни дәп өзимизни қандақ тутқанлиғимизни убдан билисиләр.
6 Шуниң билән силәр еғир азап-оқубәт ичидә туруқлуқму, Муқәддәс Роһниң шатлиғи
билән сөз-каламни қобул қилип, бизни, шундақла Рәбниң Өзини үлгә қилип әгәштиңла
р, 7 шуниң билән силәр Македонийә вә Ахая өлкилиридики барлиқ етиқатчиларға үлгә
болуп чиқтиңлар; 8 чүнки Рәбниң сөз-калами силәрдин пәқәт Македонийә вә Ахаяғила
яңрап қалмастин, бәлки һәммә йәргә Худаға бағланған етиқадиңлар тоғрилиқ һәммә
йәргә хәвәр тарқипту; нәтиҗидә, бизниң шу йәрләрдә хуш хәвәр тоғрилиқ һеч немә дей-
ишимизниң һаҗити қалмиди. 9-10 Чүнки биз барғанлиги җайдики кишиләр силәрниң
бизни қандақ қарши алғанлиғиңларни, силәрниң бутлардин қандақ ваз кечип тирик вә
һәқиқий Худаниң хизмитидә болушқа, шундақла Униң Оғлиниң, йәни У өлүмдин ти-
рилдүргән, кәлгүсидә келидиған ғәзәптин бизни қутқазғучи Әйсаниң әрштин келиши-
ни күтүшкә Худаға баққанлиғиңларни баян қилишиду.

1:1 **«Тесалоника шәһиридики жамаәткә салам»** — «Тесалоника» дегән шәһәр һазирқи Гретсийә *(Македонийә)* һазирқи исми «Салоника». Кона заманда «Тесалоника» дәп аталған.

1:1 Рим. 1:7; Әф. 1:2; 1Пет. 1:2.

1:2 Әф. 1:16; Фил. 1:3; Кол. 1:3; 2Тес. 1:3.

1:3 **«етиқадиңлардин болған әмәллириңлар...»** — грек тилида «етиқадиңлардин болған әмилиң...».

1:3 Юһ. 6:29.

1:5 1Кор. 2:4; 4:20; 1Тес. 2:1.

1:6 1Кор. 4:16; 11:1; Фил. 3:17; 2Тес. 3:9.

1:8 **«чүнки Рәбниң сөз-калами силәрдин пәқәт Македонийә вә Ахаяғила яңрап қалмастин, бәлки һәммә йәргә Худаға бағланған етиқадиңлар тоғрилиқ һәммә йәргә хәвәр тарқипту; нәтиҗидә, бизниң шу йәрләрдә хуш хәвәр тоғрилиқ һеч немә дейишимизниң һаҗити қалмиди. »** — демәк, Павлус вә хизмәтдашлири қайси йәрләргә бармисун, шу йәрдики кишиләр аллиқачан Тесалоникадикиләрниң Худаға болған етиқадидин хәвәр тапқан, шундақла өзлириму хуш хәвәрдин хәвәрдар болған.

1:9-10 **«чүнки биз барғанлиги җайдики кишиләр силәрниң бизни қандақ қарши алғанлиғиңларни... баян қилишиду»** — грек тилида: «чүнки биз барғанлиги җайдики кишиләр бизниң силәрниң араңларға киришимизниң қандақ екәнлигини... баян қилишиду».

1:9-10 Рос. 1:11; Фил. 3:20; 2Тес. 1:10; Вәһ. 1:7.

Павлусниң Тесалоникадики хизмити

2 1 Чүнки, и қериндашлар, бизниң араңларға киргинимиз тоғрилиқ билисиләрки, у
бекарға кәтмиди. 2 Силәргә йәнә шуму мәлумки, гәрчә илгири Филиппи шәһиридә
қийин-қистақ вә харлиққа учриған болсақму, зор қаттиқ қаршилиққа қаримай
Худаниң хуш хәвирини силәргә йәткүзүшкә Худайимизниң мәдәт бериши билән
жүрәклик болдуқ. 3 Чүнки бизниң өтүнүш-жекиләшлиримиздә һеч қандақ алдамчилиқ,
напак нийәт яки һейлигәрлик йоқтур. 4 Әксичә, биз Худа тәрипидин хуш хәвәрниң
аманәт қилинишқа лайиқ көрүлгән адәмләр сүпитидә биз шуниңға мунасип һалда
адәмләрни әмәс, бәлки қәлбимизни синиғучи Худани хурсән қилиш үчүн хуш хәвәрни
жақалаймиз. 5 Чүнки силәр билгәндәк биз һеч қайси вақитта араңларға хушамәтчилик
билән вә яки тамахорлуққа ниқап тақап кәлмидуқ — (бу ишта Худа бизгә гувачидур) —
6 гәрчә биз Мәсиһниң расуллириниң сүпитидә тәләп жүкләләйдиған болсақму, мәйли
силәр болуңлар яки башқилар болсун, һеч бир инсандин бирәр иззәт-шөһрәт издигән
әмәс едуқ. 7 Әксичә биз араңларда худди бала имитидиған ана өз бовақлирини көйүнүп
асриғандәк силәргә мулайим муамилидә болдуқ. 8 Шу чағда, силәргә шундақ тәлпүнгән
едуқ, силәргә пәқәт Худаниң хуш хәвәрини тапшурушнила әмәс, һәтта өз җенимизни
тапшурушқиму разимиз; чүнки силәр бизгә интайин қәдирлик едиңлар. 9 Чүнки, и
қериндашлар, бизниң қандақ җапалиқ әмгәк қилғинимиз есиңларда бардур; һеч
қайсиңларға еғиримизни салмаслиқ үчүн кечә-күндүзләп меһнәт қилдуқ, Худаниң
хуш хәвирини силәргә йәткүздуқ. 10 Етиқатчилардин болған силәрниң араңлардики
әмәлийәтлиримизниң қандақ ихласмән, һәққаний вә әйипсиз екәнлигигә өзәңлар вә
Худаниң Өзиму гувачидур. 11-12 Вә йәнә силәр билгиниңлардәк, атиниң өз пәрзәнтлиригә
несиһәт бәргинидәк биз һәр бириңларға шундақ җекиләп, риғбәт-тәсәлли берип,
силәрни өз падишалиғиға вә шан-шәривигә чақириватқан Худаға лайиқ һалда меңишқа
дәвәт қилдуқ.
13 Худаға йәнә шу сәвәптин тохтавсиз тәшәккүр ейтимизки, силәрниң биздин аңлиған
Худаниң сөз-каламиға қулақ салғиниңларда, уни инсанлардин кәлгән сөз сүпити-
дә әмәс, бәлки униң әмәлий сүпитидә, йәни Худадин кәлгән сөз-калам дәп уни қобул
қилдиңлар; у сөз-калам һазир ишәнгүчи силәрдә ишлимәктә. 14 Чүнки силәр, и қерин-
дашлар, Йәһудийә өлкисидики Мәсиһ Әйсада болған җамаәтләрдин үлгә алдиңлар;
улар шу йәрдә Йәһудийлар тәрипидин қандақ харлиқларға учриған болса, силәрму өз
жутдашлириңлар тәрипидин охшаш харлиқларға учридиңлар. 15 Улар, йәни шу Йәһу-
дийлар, әслидә Рәб Әйсани вә пәйғәмбәрләрни өлтүргән вә бизниму зиянкәшлик қилип
қоғливәткән еди. Улар Худани нарази қилип, вә һәммә инсан билән қеришип, 16 «ят әл-
ликләр»ниң ниҗатлиққа еришиши үчүн уларға сөзлишимизгә тосқунлуқ қиливатиду.

2:1 1Тес. 1:5, 9.

2:2 **«зор қаттиқ қаршилиққа қаримай Худаниң хуш хәвирини силәргә йәткүзүшкә ... жүрәклик болдуқ»** — «Худаниң хуш хәвири» болса Худа Өзи әвәткән, шундақла Өзи тоғрилиқ хуш хәвәрдур.

2:2 Рос. 16:22; 17:2.

2:4 Гал. 1:10.

2:5 Рим. 1:9; 9:1; 2Кор. 1:23; 11:31; Гал. 1:20; Фил. 1:8; 1Тим. 5:21; 2Тим. 4:1.

2:6 1Кор. 9:3; 2Тес. 3:9.

2:9 Рос. 18:3; 20:34; 1Кор. 4:12; 2Кор. 11:9; 12:13; 2Тес. 3:8.

2:11-12 Яр. 17:1; 1Кор. 7:20; Әф. 4:1; Фил. 1:27; Кол. 1:10.

2:14 Рос. 17:5,13.

2:15 **«Улар, йәни шу Йәһудийлар, әслидә Рәб Әйсани вә пәйғәмбәрләрни өлтүргән...»** — «Йәһудий пәйғәмбәрләрни... өлтүргән» — Тәвраттики көп пәйғәмбәрләр жутдашлири тәрипидин өлтүрүлгән; әң ахирқи өлтүрүлгини болса Рәб Әйсани тонуштурғучи пәйғәмбәр Йәһия еди. **«...вә бизниму зиянкәшлик қилип қоғливәткән еди»** — «қоғливәткән еди» — Йәһудийлар көп ишәнгүчиләрни Йәһудийә өлкисидин қоғливәтти (*«Рос.» 8:1*); андин шуниңдин башлап Павлус вә башқа расулларни хуш хәвәрни жаркарлайдиған жайлардинму һайдивәтти.

2:15 Мат. 23:37; Луқа 13:34; Рос. 7:52.

Шуниң билән улар гуналирини үзлүксиз чекигә йәткүзмәктә; лекин ғәзәп уларниң бешиға толуғи билән чүширилүш алдида туриду.

Павлусниң әнсирәшлири

[17] Лекин биз, и қериндашлар, амалсиз силәрдин интайин қисқа вақит җудалашқан болсақму (тәндә болсиму, қәлбдә әмәс), силәр билән йәнә дидар көрүшүшкә қәвәтла интизарлиғимиздин йениңларға беришқа техиму бәк интилдуқ! [18] Шуниңдәк йениңларға
барғумиз бар еди — әмәлийәттә мәнки Павлус қайта-қайта тиришип бақтим; бирақ
буниңға Шәйтан тосқунлуқ қилди. [19] Чүнки бизниң истәк-арзуйимиз, шатлиғимиз вә
Рәббимиз Әйса қайтип кәлгәндә пәхирлинидиған таҗимиз немә болиду? Бу дәл силәр
өзәңлар әмәсму? [20] Чүнки силәр бизниң пәхримиз, бизниң шатлиғимиз!

3 [1] Шуниң билән биз силәрдин хәвәрсиз тақитимиз тақ болуп, өзимиз Афина шәһиридә
ялғуз қелип, [2] алдиңларға қериндишимиз һәм Худа йолида Мәсиһниң хуш хәвиридә
болуватқан хизмәтдишимиз Тимотийни силәрни етиқатта мустәһкәмләш-күчәйтиш вә
риғбәтләндүрүш үчүн әвәтишни қарар қилдуқ; [3] бизниң уни әвәтиштики мәхситимиз,
һеч кимниң бешиңларға чүшкән мошу зәхмәт-қийинчилиқлар сәвәвидин етиқатта
тәврინип қалмаслиғи үчүндур. Чүнки өзәңлар бундақ ишларға учрашқа алдин-ала бекитилгән, дәп билисиләр. [4] Чүнки биз силәр билән биллә болған вақтимизда,
силәргә һәммимиз азап-қийинчилиққа учримай қалмаймиз дәп алдин-ала ейтқан
едуқ. Әмәлийәттә һазир дегинимиздәк болди, дәп билисиләр. [5] Шу сәвәптин тақитим
тақ болуп, етиқадиңларниң зади қандақ екәнлигини билиш үчүн, аздурғучи силәрни аздуруп бизниң силәргә сиңдүргән әҗримиз бекарға кәттимекин дәп әнсирәп, Тимотийни йениңларға әвәткән едим.
[6] Лекин Тимотий бая йениңлардин қайтип кәлгәндә, етиқадиңлар вә меһир-муһәббитиңлар тоғрисида бизгә яхши хәвәр елип келип, силәрниң бизни һәрдайим сеғинип турғанлиғиңларни вә худди биз силәр билән дидарлишишқа тәлпүнгинимиздәк,
силәрниңму бизни көргүңлар кәлгәнлигини ейтти. [7] Шуниңдәк, әй қериндашлар, бешимизға чүшкән мошундақ барлиқ азап-оқубәт вә еғирчилиқ ичидә туруватқинимизда
силәрдин, йәни чиң етиқадиңлардин риғбәт-тәсәлли таптуқ; [8] Чүнки Рәбдә чиң турған
болсаңлар, биз өлмәй, һаят қалимиз! [9] Әнди силәр үчүн, Худайимиз алдида силәрниң
вәҗиңлардин толиму шатландуқ, бу зор шатлиғимиздин силәр үчүн Худаға қанчилик
дәриҗидә тәшәккүр ейтсақ болар?! [10] Силәр билән дидар көрүшүш вә етиқадиңлардики
йетәрсизликләрни мукәммәл қилишқа муйәссәр болуш имканийити үчүн, кечә-күндүз
Худаға зор тәлмүрүп йелинмақтимиз.
[11] Әнди бизниң ХудаАтимизниң Өзи һәм Рәббимиз Әйса бизниң йолимизни йе-

---

2:16 Рос. 17:13.
2:18 **«Шуниңдәк йениңларға барғумиз бар еди — әмәлийәттә мәнки Павлус қайта-қайта тиришип бақтим»** — «қайта-қайта» грек тилида «бир қетим, икки қетим».
2:18 Рим. 1:13; 15:22.
2:19 2Кор. 1:14; Фил. 2:16; 4:1.
3:2 Рос. 16:1; Рим. 16:21; Фил. 2:19.
3:3 Рос. 14:22; Әф. 3:13; Фил. 1:14; 2Тим. 3:12.
3:5 **«аздурғучи силәрни аздуруп бизниң силәргә сиңдүргән әҗримиз бекарға кәттимекин дәп әнсирәп,...»** — «аздурғучи» Шәйтан, Иблис.
3:8 **«чүнки Рәбдә чиң турған болсаңлар, биз өлмәй, һаят қалимиз!»** — Павлус Тесалоникадикиләрни шунчә яхши көрәттики, мабада улар Рәбдин тенип кәткән болса, у өзиму өләй дәп қалатти.
3:10 Рим. 1:10,11; 15:23; 2Тим. 1:4.

ниңларға башлиғай; [12] әнди меһир-муһәббәтимиз силәргә толғандәк, Рәб силәрниң бир-бириңларға вә һәммә адәмләргә болған меһир-муһәббитиңларни ашуруп, толуп таштурғай; [13] һәм шундақ болғанда, Рәббимиз Әйса Өзиниң барлиқ муқәддәс бәндилири билән биллә қайтип кәлгәндә қәлбиңлар бизниң ХудаАтимиз алдида пак-муқәддәсликтә нуқсансиз болушқа мустәһкәмлиниду!

Худани хурсән қилидиған һаят йоли

4 [1] Ахирида, и қериндашлар, биз Рәб Әйсада туруп силәрдин шуни өтүнимиз һәм
җекиләймизки, силәр биздин Худани хурсән қилишқа қандақ меңишиңлар
керәклигини тапшурувалғиниңлардәк һәм һазир шу бойичә меңиватқиниңлардәк,
шундақ қилишиңлар техиму ешип ташқай. [2] Чүнки силәр бизниң Рәб Әйса арқилиқ
силәргә немә әмирләрни тапилиғанлиғимизни билисиләр. [3] Чүнки Худаниң ирадиси
шуки, пак-муқәддәс қилиниш, һәр қандақ бузуқчилиқтин сақлиниш, [4-5] йәни һәр
бириңлар Худани тонумайдиған таипиләрдәк шәһваний һәвәсләргә берилмәй, бәлки
қандақ қилип өз тенини башқуруп, уни пак-муқәддәсликтә ар-номус билән сақлашни
үгинивелиштур. [6] Бу җәһәтләрдә һеч ким өз қериндишиниң һәққигә чаң селип,
өз пайда-мәнпәитини қоғлимисун; чүнки биз илгири силәргә чүшәндүрүп толуқ
агаһландурғинимиздәк, барлиқ мошундақ ишларда Рәб Өзи интиқам алғучидур. [7] Чүнки
Худа бизни напаклиққа әмәс, бәлки пак-муқәддәсликтә яшашқа чақирди. [8] Шуниң үчүн
бу һәқиқәтни рәт қилған адәм, инсаний һоқуқни әмәс, бәлки силәргә Муқәддәс Роһини
ата қилғучи Худани рәт қилған болиду.
[9] Әнди қериндашлиқ меһир-муһәббәткә кәлсәк, бу тоғрисида силәргә йезип олтиришимизниң һаҗити йоқ. Чүнки Худа Өзи бир-бириңларға меһир-муһәббәт көрситишни
үгәтмәктә. [10] Чүнки силәр пүткүл Македонийә өлкисидики һәммә қериндашларға шундақ қиливатисиләр; шундақ болсиму, и қериндашлар, шундақ қилишқа берилип техиму ешип тешишиңларни, [11] шундақла биз силәргә тапилиғинимиздәк, тинич жүрүшни,
башқиларниң ишлириға арилашмай, өз ишиңлар билән болуп, икки қолуңларға тайинип яшашни нишан қилип интилишиңларни өтүнимиз. [12] Мана шундақ қилсаңлар,
сирттикиләр алдида иззәт-һөрмәткә сазавәр болуп маңисиләр вә һеч кимниң қолиға
беқинип қалмайсиләр.

3:11 **«Әнди бизниң ХудаАтимизниң Өзи һәм Рәббимиз Әйса бизниң йолимизни йениңларға башлиғай»** — қизиқ бир иш шуки, «йолимизни... башлиғай» дегән пеил грек тилидики «бирлик шәхс» шәклидидур. Демәк, ХудаАта вә Рәб Әйса бир шәхстәк иш қилиду.
3:13 1Кор. 1:8; 1Тес. 5:23; 2Тес. 2:17.
4:1 Фил. 1:27; 1Тес. 2:12.
4:3 Рим. 12:2; Әф. 5:27; Фил. 4:8.
4:4-5 **«.... бәлки қандақ қилип өз тенини башқуруп, уни пак-муқәддәсликтә ар-номус билән сақлашни үгинивелиштур»** — грек тилида «өз тени» «өз чиниси» дегән билән ипадилиниду. Шуңа җүмлиниң әң ахирқи бөлигини «Худаниң ирадиси... өз җора-һәмраһини тепип, пак-муқәддәслик вә ар-номуслуқта һаят өткүзүшни үгинивелиштур» яки «өз пак-муқәддәслик вә ар-номуслуғиңларни сақлап, өз җора-һәмраһиңлар билән яшашни үгинивелиштур» дәпму чүшинишкә болиду. Чоң имканийәт барки, расул тәрҗимимиздикидәк шундақла бу икки мәнанииму билдүрмәкчи болған. Худаниң бекиткини билән никаһланған әр-аял бәрибир «бир тән»дур.
4:4-5 1Кор. 15:34; Әф. 4:18.
4:7 Юһ. 17:19; 1Кор. 1:2.
4:8 Луқа 10:16; 1Кор. 7:40.
4:9 Лав. 19:18; Мат. 22:39; Юһ. 13:34; 15:12; Әф. 5:2; 1Пет. 4:8; 1Юһа. 3:23; 4:21.
4:11 Рос. 20:34; Әф. 4:28; 2Тес. 3:7,12.
4:12 **«Мана шундақ қилсаңлар, сирттикиләр алдида иззәт-һөрмәткә сазавәр болуп маңисиләр вә һеч кимниң қолиға беқинип қалмайсиләр»** — «сирттикиләр» етиқатсизлар, җамаәттин сиртта турғанларни көрситиду.

Әйса Мәсиһниң қайта келиши

13 Лекин, әй қериндашлар, үмүтсизлик ичидә яшаватқан башқа һәммисидәк,
араңлардики өлүмдә ухлап қалғанларға қайғуруп һәсрәт чәкмәслигиңлар үчүн уларниң
һали тоғрилиқ хәвәрсиз қелишиңларни халимаймиз. 14 Чүнки биз Әйсаниң өлүп тирил-
гәнлигигә ишәнгән екәнмиз, Әйса қайта кәлгинидә, өлүмдә Униңда ухлап қалғанларни
Худа Униң билән биллә елип келидиғанлиғиға ишинимиз. 15 Чүнки рәбниң сөз-калами
бойичә силәргә шуни ейтимизки, Рәб қайта кәлгичә тирик қалған бизләр униң алдиға
чиқишимиз җәзмән өлүмдә ухлап қалғанларниңкидин авал болмайду; 16 Чүнки Рәб қат-
тиқ бир нәрә тартип, баш пәриштиниң авази вә Худаниң канай садаси ичидә асмандин
чүшиду вә Мәсиһдә болуп өлгәнләр авал тирилиду; 17 андин тирик қалған бизләр улар
билән биргә Рәб билән һавада көрүшүш үчүн, булутлар арисиға елинип көтирилимиз;
шуниң билән биз Рәб билән мәңгү биргә болимиз. 18 Шуңа, бир-бириңларға бу сөзләр
билән рiғбәт-тәсәлли бериңлар.

Рәбниң күнини күтүвелиш

5 1 Лекин и қериндашлар, силәргә шу ишларниң вақитлири вә заманлири тоғрисида
йезишимниң һаҗити йоқ. 2 Чүнки өзәңлар убдан билисиләр, Рәбниң күни худди
кечидә киргән оғриниң келишигә охшаш туюқсиз келиду. 3 Әнди кишиләр «Дуния теч-
аман болуватиду» дәп турғанда, худди һамилдар аялниң толғиғи уштумтут тутқинидәк,
һалакәт уларниң бешиға туюқсиз чүшиду; шуниң билән улар униңдин қечип
қутулалмайду. 4 Лекин силәр, и қериндашлар, қараңғулуқта турғучилар әмәссиләр;
шуниң билән у күн силәрни оғридәк чөчүтүп кәлмәйду. 5 Чүнки силәр һәммиңлар
йоруқлуқниң пәрзәнтлири, күндүзниң пәрзәнтлиридурсиләр; биз кечигә тәвә яки
қараңғулуққа мәнсуп әмәсмиз.
6 Шуниң үчүн башқа һәммисидәк ухлимайли, бәлки сәгәк вә салмақ болайли. 7 Чүн-
ки ухлайдиғанлар кечиси ухлайду, мәс болидиғанларму кечиси мәс болиду. 8 Бирақ
өзимиз күндүзгә мәнсуп болғандин кейин, салмақ болайли, көкригимизгә етиқат вә
меһир-муһәббәтни савут қилип, бешимизға ниҗатқа бағланған үмүтни дубулға қилип
кийивалайли; 9 чүнки Худа бизни Өз ғәзивигә учритиш үчүн әмәс, бәлки Рәббимиз Әйса
Мәсиһ арқилиқ ниҗатқа ериштүрүш үчүн таллап бекиткән. 10 У биз үчүн өлди — мәхси-
ти, һаят келип ойғақ турсақму яки өлүмдә ухлиған болсақму, бизниң Униң билән биллә

4:13 **«силәрниң ... уларниң һали тоғрилиқ хәвәрсиз қелишиңларни халимаймиз»** — «силәрниң... хәвәрсиз қелишиңларни халимаймиз» дегән бу ибарә адәттә Рим императори ярлиқ чүшәргәндә ишлитидиған ибарә еди. Расул әнди кейинки гепини «аләм императори Әйса Мәсиһ»дин кәлгән дәп пуратмақчи охшайду.

4:13 Лав. 19:28; Қан. 14:1; 2Сам. 12:20-23.

4:15 **«Рәб қайта кәлгичә тирик қалған бизләр униң алдиға чиқишимиз җәзмән өлүмдә ухлап қалғанларниңкидин авал болмайду»** — «чиқишимиз» дегән сөз «асманға көтирилишимиз»ни көтириду. Кейинки айәтләрни көрүң.

4:15 1Кор. 15:22,51.

4:16 Мат. 24:31; 1Кор. 15:52; 2Тес. 1:7.

4:17 **«андин тирик қалған бизләр улар билән биргә Рәб билән һавада көрүшүш үчүн, булутлар арисиға елинип көтирилимиз; шуниң билән биз Рәб билән мәңгү биргә болимиз»** — бу вақиәләр тоғрилиқ «Колоссиликләргә»дики *(3:3 тоғрилиқ)* «қошумчә сөз»имизни көрүң.

5:2 Мат. 24:43; 2Пет. 3:10; Вәһ. 3:3; 16:15.

5:3 2Тес. 1:9.

5:4 Әф. 5:8.

5:5 Луқа 16:8; Рим. 13:12; Әф. 5:8.

5:6 Луқа 21:36; Рим. 13:11,13; 1Кор. 15:34; Әф. 5:14.

5:8 **«... салмақ болайли, көкригимизгә етиқат вә меһир-муһәббәтни савут қилип, бешимизға ниҗатқа бағланған үмүтни дубулға қилип кийивалайли»** — «Йәш.» 59:17ни көрүң. Грек тилида: «мәйдимизгә етиқат вә муһәббәтниң савутини, бешимизға ниҗатниң үмүтини дубулғисини кийивалайли».

5:8 Йәш. 59:17; Әф. 6:14.

һаятта болушимиз үчүндур.
[11] Шуниң үчүн, һазир қиливатқиниңларға охшаш, бир-бириңларни давамлиқ риғбәт-
ләндүрүп, бир-бириңларниң етиқадини қуруңлар.

Ахирқи тәлим вә саламлар

[12] Әнди и қериндашлар, араңларда җапалиқ ишләватқан вә Рәбдә силәргә йетәкчилик
қилип, несиһәт бериватқанларни қәдирлишиңларни өтүнимиз. [13] Бу хизмәтлири үчүн
уларни чоңқур һөрмәт вә меһир-муһәббәт билән қәдирләңлар. Бир-бириңлар билән
енақ өтүңлар. [14] Амма, и қериндашлар, силәрдин шунниму өтүнимизки, тәртипсиз җүр-
гәнләргә несиһәт бериңлар, җүрәксизләрни риғбәтләндүрүңлар, аҗизларға яр-йөләк
болуңлар вә һәммә адәмгә сәвричан болуңлар. [15] Һеч қайсиңлар яманлиққа яманлиқ
қилмаслиққа көңүл бөлүңлар, бир-бириңларға вә барлиқ кишиләргә һемишә яхшилиқ
қилишқа интилиңлар.
[16] Һәрдайим шатлиниңлар. [17] Тохтимай дуа қилиңлар. [18] Һәр қандақ ишта тәшәккүр
ейтиңлар. Чүнки мана булар Худаниң Мәсиһ Әйсада силәргә қаратқан ирадисидур.
[19] Роһниң отини өчүрмәңлар. [20] Араңларда пәйғәмбәрләрчә йәткүзүлгән бешарәтлик
сөзләрни кәмситмәңлар; [21] һәммә гәпни тәкшүрүп испатлап көрүңлар; дурус болса уни
чиң тутуп қолдин бәрмәңлар. [22] Яманлиқниң һәр қандақ шәклидин өзәңларни жирақ
тутуңлар.
[23] Хатирҗәмликниң Егиси болған Худа Өзи силәрни өзүл-кесил пак-муқәддәс қилғай,
Рәббимиз Әйса Мәсиһ қайта кәлгичә пүткүл роһуңлар, җениңлар вә тениңларни әй-
ипсиз сақлиғай. [24] Силәрни Чақирғучи болса садиқ-вападур, У уни җәзмән ада қилмай
қалмайду. [25] Қериндашлар, биз үчүн дуа қилиңлар. [26] Һәммә қериндашлар билән пак

5:10 **«бизниң Униң билән биллә һаятта болушимиз үчүн»** — демәк, Униң дунияға қайтип келишидә тирилип туришимиз үчүн.

5:10 Рим. 14:7; 2Кор. 5:15; Гал. 2:20; 1Пет. 4:2.

5:12 Рим. 15:27; 1Кор. 9:11; 16:18; Гал. 6:6; Фил. 2:29; 1Тим. 5:17; Ибр. 13:7,17.

5:13 **«... Бу хизмәтлири үчүн уларни чоңқур һөрмәт вә меһир-муһәббәт билән қәдирләңлар. Бир-бириңлар билән енақ өтүңлар»** — мошундақ етиқатчилар җамаәттә мәйданға кәлсә, кейинчә уларни җамаәттики «ақсақал» яки «йетәкчи» дәп бекитишкә тоғра келиду. Павлус Тесалоникадики җамаәттә техи ақсақалларни бекитмигән еди.

5:14 **«... аҗизларға яр-йөләк болуңлар»** — «аҗизлар» бәлким роһий һәм җисманий тәрәпләрдә болған аҗизларни көрситиду.

5:15 Лав. 19:18; Пәнд. 20:22; 24:29; Мат. 5:39; Рим. 12:17; 1Кор. 6:7; 1Пет. 3:9.

5:16 Мат. 5:12; Луқа 10:20; Рим. 12:12; Фил. 4:4.

5:17 Луқа 18:1; Рим. 12:12; Кол. 4:2.

5:18 Әф. 5:20.

5:19 **«Роһниң отини өчүрмәңлар»** — грек тилида «Роһни өчүрмәңлар». «Роһ» Муқәддәс Роһ, әлвәттә. «Муқәддәс Роһниң оти» ишәнгән адәмниң қәлбидә яхшилиқ қилишқа яки болупму мәлум бир роһий илтипатни билдүрүшкә күчлүк илһам пәйда қилған болса уни «өчүрүш»кә болмайду. Мошу сөзләр бәлким бешарәт бериш яки башқа мөҗизилик илтипатларни көздә тутиду; кейинки айәт билән мунасвити бар.

5:19 1Кор. 14:30.

5:20 **«Араңларда пәйғәмбәрләрчә йәткүзүлгән бешарәтлик сөзләрни кәмситмәңлар»** — грек тилида «пәйғәмбәрлик сөзләр». «Роһий илтипатлар» тоғрилиқ «Коринтлиқларға *(1)*»дики «қошумчә сөз»имизни көрүң.

5:21 1Юһа. 4:1.

5:22 **«Яманлиқниң һәр қандақ шәклидин өзәңларни жирақ тутуңлар»** — «яманлиқниң һәр қандақ шәкли» яманлиқниң һәр хиллиқлиғини һәмдә яман иштәк көрүнүп қалидиған өз ичигә алиду. Етиқатчилар һәтта «яман иштәк көрүнүп қалидиған» иштиму болмаслиққа көңүл бөлүшигә тоғра келиду.

5:22 Фил. 4:8.

5:23 **«Хатирҗәмликниң Егиси болған Худа»** — грек тилида: «Хатирҗәмликниң Худаси» — демәк, хатирҗәмлик бәргүчи һәм Өзи һәрдайим хатирҗәмликтә турғучи Худадур.

5:23 1Кор. 1:8; Фил. 4:9; 1Тес. 3:13.

5:24 **«Силәрни Чақирғучи болса садиқ-вападур, У уни җәзмән ада қилмай қалмайду»** — «силәрни Чақирғучи» — Худа, әлвәттә.

5:24 1Кор. 1:9; 10:13; 2Кор. 1:18; 2Тес. 3:3.

сөйүшләр билән саламлишиңлар. [27] Мән Рәбдә силәргә шуни җиддий тапилаймәнки, бу
хәтни шу йәрдики һәммә муқәддәс қериндашларға оқуп бериңлар! [28] Рәббимиз Әйса Мә-
сиһниң меһри-шәпқити силәргә яр болғай!

5:26 Рим. 16:16; 1Кор. 16:20; 2Кор. 13:12; 1Пет. 5:14.